

Kwaliteitsplan School en Omgeving coalitie Emmen

Inleiding

Via het programma School en Omgeving van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap is er sinds het afgelopen schooljaar gewerkt aan het vergroten van de kansengelijkheid onder kinderen in Emmen. De coalitie in Emmen bestaat uit primair en voortgezet onderwijs scholen die samen met de convenantpartners een school- en wijkgericht programma hebben opgezet met extra activiteiten om de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren. De scholen die binnen Emmen gebruik maken van deze subsidie zijn PRO-Emmen, OBS Hesselanden, OBS Bargeres, OBS Angelslo, OBS Emmermeer en de st. Fransschool.

Een randvoorwaarde van deze subsidieregeling is dat iedere coalitie binnen twee jaar een kwaliteitsplan moet opstellen. Iedere coalitie is vrij om op zijn eigen manier bij de passende context een visie en plan te ontwikkelen over hoe er naar kwaliteit gekeken wordt, hoe de kwaliteit geëvalueerd wordt en hoe en wanneer het plan bijgesteld wordt. Het kwaliteitsplan zal voor 1 september 2025 op een openbare plek gepubliceerd moeten worden.

Het is belangrijk te benadrukken dat het werken aan kwaliteit niet alleen een subsidievoorwaarde is, maar ook van belang is voor de coalitie om gezamenlijk te streven naar een betere aanpak en om te beoordelen of de juiste zaken worden aangepakt. Waarbij wij in het kwaliteitsplan gezamenlijk vastleggen wat kwalitatief goed buitenschools aanbod is, hoe de kwaliteit van activiteiten wordt beoordeeld en hoe het effect ervan wordt gemeten. Om deze kwaliteitsvragen structureel aan te pakken is het goed om in cycli te werken en systematisch te evalueren.

Omdat de context per coalitie verschilt, is het belangrijk om binnen de coalitie gezamenlijk te bepalen hoe aan de kwaliteit gewerkt kan worden. Dit overzicht biedt verschillende methoden om via een cyclus aan de kwaliteit te werken. Het bestand geeft concrete handvatten om als coalitie gezamenlijk keuzes te maken. De PDCA-cyclus kan hiervoor worden gebruikt. Door de stappen van deze cyclus te volgen, worden eerst duidelijke doelen gesteld, de uitvoering bewaakt en inzichtelijk gemaakt of de gewenste kwaliteit is bereikt. Door de continuïteit van deze cyclus kan er gewerkt worden aan verbeteringen mocht de gewenste kwaliteit nog niet behaald zijn. De insteek van de kwaliteitscyclus is observerend ingericht. Vanuit een lerende aanpak betekent dit continue in gesprek zijn met elkaar over de voortgang.

In de volgende paragraaf is allereerst beschreven wat er lokaal in Emmen al gebeurt. Vervolgens staat de kwaliteitscyclus beschreven waarbij er concrete voorbeelden geschetst zijn passend bij de lokale coalitie.

Wat wordt er in Emmen al lokaal gedaan?

In de gemeente Emmen is sprake van armoede, veelal van generatie op generatie. Om dit te doorbreken is in de wijken Emmermeer, Angelslo en Bargeres, het voedingsgebied van OBS Hesselanden, OBS Bargeres, OBS Angelslo, OBS Emmermeer en de st. Fransschool met de subsidiegelden een impuls gegeven aan de Brede School. In de wijk Angelslo wordt door de Angelsloacademy, samen met OBS Angelslo, een breed aanbod voor de kinderen en jeugd neergezet.

Het programma van de Brede School is erop gericht om kinderen veel ervaringen op te laten doen, waardoor zij zich ook na schooltijd breed kunnen ontwikkelen en meer kansen te krijgen. In schooljaar 2024-2025 is er op deze scholen gestart met School en Omgeving.

Sinds de herfstvakantie (2024/2025) hebben de kinderen van de scholen allemaal de kans om deel te nemen aan aanvullende activiteiten na schooltijd. Denk hierbij aan danslessen, sport en creatieve activiteiten. De schoolactiviteiten worden op verschillende middagen in de week gegeven waarbij er voor iedere leeftijd keuze is uit twee á drie activiteiten. Het aanbod wordt op de verschillende scholen of in de wijk gegeven op momenten waarbij de leerlingen van de scholen kunnen aansluiten. Het aanbod biedt hierdoor voor veel kinderen, ook de ruimte om kennis te maken met leerlingen van de andere scholen en culturen.

Coalitiepartner Sedna Emmen biedt ook wijkactiviteiten aan in Emmermeer. Ook worden er op de verschillende scholen en in de verschillende wijken sport- en spelactiviteiten aangeboden door de buurtsportcoaches. Met al deze diverse activiteiten krijgen de kinderen de kans om erachter te komen waar ze goed in zijn en om de wereld te ontdekken.

Om de gezamenlijke aanpak van de wijkpartners en de scholen zichtbaar te maken voor ouders, leerlingen en wijkbewoners, is er gekozen om vanuit één herkenbare naam te werken: Brede School en in de wijk Angelslo met Angelslo Academy.

Samen met de betrokken partijen en partners wordt er constant gezocht naar manieren om het aanbod passender te maken. De continue samenwerking en aanpassingen van het programma hebben als doel het aanbod relevant en aantrekkelijk te houden voor de kinderen. Ook is het streven de verbinding tussen de scholen, de wijk en de verschillende partners te versterken.

Monitoren van de kwaliteit

Het monitoren van de kwaliteit kan op verschillende manieren. Zoals eerder benoemd zal het volgen van de PDCA-cyclus voor continuïteit zorgen bij het werken en verbeteren van de kwaliteit. Het is allereerst goed om de verschillende niveaus van kwaliteit kort uit te lichten, waarna thema's die invloed hebben om de kwaliteit beschreven staan. Het doel van deze thema's is om de coalitie voorbeelden te geven met welke thema's en op welke niveaus (school, wijk & coalitie) er aan de kwaliteit gewerkt kan worden.

1. Schoolniveau

Op schoolniveau wordt er echt gekeken naar de activiteiten en de organisatie binnen de school. Denk hierbij aan de communicatie met ouders, leerlingen en leerkrachten/directie.

2. Wijkniveau

Op wijkniveau wordt er gekeken naar de activiteiten die samen met (convenant)partners in de wijk georganiseerd worden. Denk hierbij aan sportactiviteiten en activiteiten georganiseerd door onze welzijns- sport- en cultuurpartners.

3. Coalitieniveau

Op coalitie niveau zal het voornamelijk gaan over de gezamenlijk visie en aanpak, de samenwerking en de verduurzaming.

Inhoudelijke kwaliteit

De inhoudelijke kwaliteit gaat om de kennis en de vaardigheden van de aanbieders. Dit mate van expertise van de aanbieder draagt bij aan de kwaliteit van de activiteit. Belangrijke aspecten hierbij zijn ook de inrichting van de omgeving en de opbouw van het programma. Hierbij kan er bijvoorbeeld gedacht worden aan de opbouw van een lessenreeks.

Schoolniveau	Wijkniveau	Coalitieniveau
Inrichting omgeving: is er tijdens de activiteiten een rijke omgeving gecreëerd?	Inhoud en opbouw van het programma: is het aanbod in de wijk op elkaar afgestemd?	Thematische aanpak: is er een themagerichte overkoepelende aanpak?
Inhoud en opbouw van de lessenreeks	Diversiteit van het aanbod	Gezamenlijke doelstellingen: Hoe wordt er op coalitieniveau gewerkt aan gezamenlijke doelstellingen?
Diversiteit van het aanbod		
Doelgericht werken: wordt er tijdens de lessenreeks aan de vooraf gestelde doelen gewerkt?		

Pedagogische kwaliteit

De pedagogische kwaliteit is van groot belang voor alle kinderen, ongeacht welke activiteit zij doen. De interactie met de begeleiders en de onderlinge groepsdynamiek zal voor alle activiteiten goed moeten zijn. Dit draait om het creëren van een veilige omgeving wat een essentiële voorwaarde is voor kinderen om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Om zichzelf te kunnen zijn, mogen kinderen niet worden belemmerd door invloeden uit hun omgeving.

Schoolniveau	Wijkniveau	Coalitieniveau
Welbevinden en betrokkenheid	Welbevinden en betrokkenheid	Gezamenlijke visie: hoe wordt er gewerkt vanuit dezelfde visie en basis?
Gedeelde visie: is de visie van de school zichtbaar in het naschoolse aanbod?	Pedagogische kwaliteit van de aanbieders	Pedagogische kwaliteit van het aanbod en de aanbieders
Pedagogische kwaliteit van de aanbieders		
Doelgericht werken: wordt er tijdens de lessenreeks aan de vooraf gestelde doelen gewerkt?		

Proceskwaliteit

Deze vorm van kwaliteit richt zich op procesmatige vragen als “worden alle kinderen bereikt?”. Maar ook vragen over de inrichting van de governance en de samenwerkingen met de partners. Ook zijn dit vragen of de leerkrachten van de scholen in beeld hebben welke kinderen mee doen en waarom sommige kinderen niet bereikt worden door het aanbod. Dit zal kunnen leiden tot specifieke interventies om zo de leerkrachten ook een rol te geven in het bereiken van de moeilijkst bereikbare kinderen.

Schoolniveau	Wijkniveau	Coalitieniveau
Bereik op school: bereiken we wie we willen bereiken?	Bereik in de wijk: bereiken we wie we willen bereiken	Samenwerking binnen de coalitie
Betrokkenheid ouders	Samenwerking in de wijk tussen de aanbieders	Afspraken over gewenste effecten en doelstellingen
Samenwerking school en aanbieders		Afstemming: hoe verloopt overleg en communicatie?

PDCA-cyclus

Het inzichtelijk maken hoe te werken aan de drie bovengenoemde vormen van kwaliteit kan worden gedaan door het volgen van de PDCA-cyclus.

- **Stap 1 Plan (plannen)**
In deze fase worden duidelijke doelstellingen op een SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) geformuleerd. Dit zorgt ervoor dat er precies beschreven wordt wat we willen bereiken, hoe we dit gaan meten, of het haalbaar is en binnen welke tijdsperiode we dit willen realiseren.
- **Stap 2 Do (doen)**
In deze fase worden de geplande activiteiten uitgevoerd. Het is van belang om tijdens deze fase problemen direct te signaleren en aan te pakken. Ook is het documenteren van de voortgang en het verzamelen van gegevens van belang voor de evaluatie.
- **Stap 3 Check (controleren)**
In deze fase wordt er gecontroleerd of de doelen bereikt zijn. Dit wordt gedaan door de verzamelde gegevens te analyseren en te vergelijken met de gestelde doelen. Deze evaluatie helpt om inzicht te krijgen in de effectiviteit van de uitgevoerde activiteiten en om eventuele verbeterpunten te identificeren.
- **Stap 4 Act (acteren)**
Op basis van de evaluatie in de vorige fase, worden de vervolgstappen bepaald. Dit kan betekenen dat succesvolle interventies verder geïmplementeerd of opgeschaald worden, of dat er verbeteringen doorgevoerd worden waar nodig. Het doel van deze fase is om continu te verbeteren en de kwaliteit van interventies te verhogen. De inzichten uit deze fase worden weer gebruikt om wederom bij stap 1 te starten met nieuwe doelstellingen (Foks, Moonen & Odenthal, 2007).

Tijdspad

Korte termijn (tot de kerstvakantie 2025)

- Kwaliteitsplan wordt 2x per jaar geagendeerd tijdens de lokale overlegstructuren (stuur- en regiegroep). Op deze momenten zal er gezamenlijk de PCDA- cyclus doorlopen worden.
- Focus op de proceskwaliteit ten aanzien van het bereik per wijk, samen met de scholen en de coalitiepartners.
- Focus op de pedagogische kwaliteit ten aanzien van samenwerking en een breed gedragen pedagogische basis en visie. Concreet wordt dit geagendeerd op een stuur- en regiegroep. Tijdens deze overleggen (her)formuleren wij de gezamenlijke visie om met een breed gedragen pedagogische basis het vervolg van de subsidieregeling in te gaan.
- Focus op de stem van de kinderen zelf. Wat vinden kinderen van het aanbod en de uitvoering? Concreet zullen kinderen van de verschillende scholen bevroegd worden om zo in kaart te brengen hoe de kinderen het aanbod en het programma zelf ervaren.
- Met de coalitie gezamenlijk vaststellen welke effecten we willen zien en op welk termijn.

Middel lange termijn (schooljaar 2025-2026)

- Kwaliteitsplan wordt 3x per jaar geagendeerd tijdens de lokale overlegstructuren (stuur- en regiegroep). Op deze momenten zal er gezamenlijk de PCDA- cyclus doorlopen worden.
- Inzet op de relatie tussen School en Omgeving en de andere initiatieven en doelstellingen: hoe versterken we het brede gezamenlijke aanbod?
- Afhankelijk van de uitkomsten van het doorlopen van de PCDA-cyclus zullen de doelen voor de langere termijn geformuleerd worden.

Lange termijn (schooljaar 2026 t/m 2028)

- Kwaliteitsplan wordt 3x per jaar geagendeerd tijdens de lokale overlegstructuren (stuur- en regiegroep). Op deze momenten zal er gezamenlijk de PCDA- cyclus doorlopen worden.
- Inzet op de relatie tussen School en Omgeving en de andere initiatieven en doelstellingen: hoe versterken we het brede gezamenlijke aanbod?
- Afhankelijk van de uitkomsten van het doorlopen van de PCDA-cyclus zullen de doelen voor de langere termijn geformuleerd worden.

Duurzaam vervolg

- Kwaliteitsplan wordt 3x per jaar geagendeerd tijdens de lokale overlegstructuren (stuur- en regiegroep). Op deze momenten zal er gezamenlijk de PCDA- cyclus doorlopen worden.
- Inzet op de relatie tussen School en Omgeving en de andere initiatieven en doelstellingen: hoe versterken we het brede gezamenlijke aanbod?